

Warszawa, dnia 19 lipca 2023 r.

KILW/03210/05/23

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa

W odpowiedzi na pismo o sygnaturze BPS.DKS.KU.0401.15.2023 z dnia 10 lipca 2023 r. uprzejmie informuję, że Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna przedmiotowy projekt ustawy *o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych* **ocenia negatywnie i wnosi o zaprzestanie dalszych prac legislacyjnych nad nim.**

Uzasadnienie:

Wścieklizna jest nieuleczalną chorobą zakaźną ssaków, w tym człowieka, charakteryzującą się **stu procentową śmiertelnością zakażonych, u których wystąpiły objawy choroby.** Jedynym orężem walki z nią są szczepienia profilaktyczne zwierząt oraz interwencyjne ludzi, którzy byli narażeni na potencjalny kontakt z wirusem. Ze względu na tak poważne zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowia publicznego złożenie propozycji wydłużenia okresu czasu pomiędzy obowiązkowymi szczepieniami psów z 12 miesięcy do 24 miesięcy powinno być poprzedzone analizą sytuacji epizootycznej w Polsce, której niewątpliwie wnioskodawcy przedmiotowego projektu nie wykonali.

W związku z powyższym informuję, że **sytuacja epizootyczna w Polsce w zakresie wścieklizny jest niezwykle poważna**, o czym świadczą następujące fakty:

1. Liczba stwierdzonych ognisk wścieklizny w Polsce w kolejnych latach (dane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii).

Lata	2022	2021	2020	2019	2018
Ogniska wścieklizny w Polsce	39	118	12	11	9

Dla porównania liczba stwierdzonych ognisk wścieklizny w przykładowych krajach Unii Europejskiej (dane z oficjalnej strony internetowej Unii Europejskiej „Animal Disease Information System (ADIS)”).

Lata	2022	2021	2020	2019	2018
Francja	1	0	1	0	0
Niemcy	0	1	0	0	0
Włochy	0	0	1	0	0
Węgry	4	0	0	0	0

Przytoczone powyżej liczby wskazują na poważne zagrożenie wścieklizną w Polsce. W wyniku powyższego w wielu rejonach Polski został wprowadzony drogą prawa miejscowego (rozporządzenia wojewodów lub powiatowych lekarzy weterynarii) **obowiązek szczepienia przeciw wściekliźnie kotów i powtórnych ich szczepień co 12 miesięcy. Naszym zdaniem takie rozwiązanie powinno być rozszerzone na cały kraj!**

Przykładowe rozporządzenia:

- Rozporządzenie nr 6 Wojewody Lubelskiego z dnia 4 maja 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwalczania wścieklizny na terenie powiatu opolskiego, puławskiego, ryckiego, łukowskiego, kraśnickiego, lubelskiego, lubartowskiego, radzyńskiego;
- Rozporządzenie nr 3/2022 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Końskich z dnia 25 kwietnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku szczepienia kotów przeciwko wściekliźnie na terenie powiatu koneckiego;
- Rozporządzenie nr 1/2022 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jędrzejowie z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku szczepienia kotów przeciwko wściekliźnie na terenie powiatu jędrzejowskiego;
- Rozporządzenie nr 6 Wojewody Lubelskiego z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie zwalczania wścieklizny na terenie powiatu opolskiego, puławskiego, ryckiego, łukowskiego, kraśnickiego, lubelskiego, lubartowskiego, radzyńskiego;
- Rozporządzenie nr 49 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwalczania wścieklizny zwierząt na terenie powiatu otwockiego, mińskiego, garwolińskiego, kozienickiego, radomskiego, zwoleńskiego, wołomińskiego, miasta Radom i miasta stołecznego Warszawy.

Należy więc rozważyć, czy zamiast proponowanej w przesłanym projekcie zmiany nie należy wystąpić z **inicjatywą legislacyjną wprowadzającą ustawy, analogiczny do psów, obowiązek szczepienia kotów co 12 miesięcy.**

2. Liczba psów zaszczepionych przeciw wściekliznie w Polsce w kolejnych latach (dane z Głównego Inspektoratu Weterynarii.

2019 rok – 2819962 psów

2020 rok – 2909080 psów

Niestety wobec braku obowiązku znakowania i rejestracji psów w Polsce nie ma ścisłych danych, co do wielkości tej populacji. Możemy opierać się jedynie na danych szacunkowych, które wg różnych źródeł wskazują na wielkość rzędu 6 – 8 milionów psów.

Jeżeli zestawimy powyższe dane, a za liczbę psów w Polsce przyjmujemy jedynie 6 milionów, to uzyskujemy wynik wyszczepialności psów przeciw wściekliznie na poziomie 47,0% - 48,5%. Jest to współczynnik zbyt niski abyśmy mogli mówić o odporności populacyjnej. **Z dużym prawdopodobieństwem wprowadzenie obowiązku szczepienia co 24 miesiące wpłynie ujemnie na jego wysokość, co może pogorszyć i tak złą sytuację epizootyczną w zakresie wścieklizny w Polsce.**

3. Pragniemy zwrócić uwagę, że w związku z toczącą się wojną w Ukrainie, Polska jest obecnie krajem „przyfrontowym” również ze względu na sytuację epizootyczną zwierząt. Drastycznie zwiększyła się tam liczba bezdomnych zwierząt w tym psów i kotów, które nie zostały zaszczepione na wściekliznę i stanowią potencjalne źródło wystąpienia tej choroby. Na terenie Ukrainy nie wykonuje się również szczepień zwierząt wolnożyjących. Granica państwa nie stanowi przeszkody w przenikaniu tych zwierząt na teren Polski. Nie dysponujemy szczegółowymi danymi na temat liczby ognisk wścieklizny w Ukrainie – dane zebrane jedynie z części obwodów wskazują na 262 ogniska wścieklizny w tym roku. Z relacji ukraińskich lekarzy weterynarii wynika, że sytuacja epizootyczna jest krytyczna. Wyrazem tego jest stanowisko w tej sprawie przyjęte podczas obrad przedstawicieli samorządów lekarsko-weterynaryjnych z 16 krajów Unii Europejskiej, które odbyły się w dniach 12-14 maja 2023 roku w Kołobrzegu (w załączeniu). Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna zwraca uwagę, że z powodu wojny w Ukrainie nastąpiło znaczne wzmożenie migracji ludności ukraińskiej, której towarzyszą także zwierzęta, często o nieznanym statusie epizootycznym. **Niewątpliwie zwiększa to ryzyko wystąpienia następnych ognisk wścieklizny w Polsce, co jest argumentem na brak zasadności dla przedstawionej inicjatywy ustawodawczej.**

Reasumując:

Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna stoi na stanowisku, że wprowadzenie w życie przedmiotowej nowelizacji jest wyrazem nieświadomości lub lekceważenia przez wnioskodawców bezpieczeństwa zdrowia publicznego.

Do rozpatrywania przedstawionego projektu można wrócić za kilka lat, kiedy sytuacja epizootyczna w zakresie wścieklizny w Polsce będzie w pełni opanowana i pod kontrolą. Ważnym elementem tej kontroli jest wprowadzenie w Polsce obowiązku znakowania i rejestracji psów wraz z utworzeniem Krajowego Rejestru Psów, w którym będą również gromadzone dane na temat ich szczepienia przeciw wścieklicznie. W 2016 roku Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna opracowała projekt nowelizacji ustawy *o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt* w tym zakresie i od tamtego czasu bezskutecznie zabiega o wprowadzenie go na ścieżkę legislacji (projekt w załączeniu). Niewątpliwie wprowadzenie w życie tego projektu powinno poprzedzać jakiegokolwiek zmiany dotyczące częstotliwości szczepień zwierząt przeciw wścieklicznie.

Na marginesie pragnę wskazać, że zarówno w Pańskim piśmie jak i senackim druku nr 1025 wystąpił błąd w tytule ustawy – prawidłowy tytuł powinien brzmieć: Ustawa o zmianie ustawy o ochronie **zdrowia** zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych **zwierząt**.

Odnosząc się do dodatkowych pytań zawartych w Pańskim piśmie uprzejmie informuję, że wysokość ceny przeprowadzenia pełnej procedury szczepienia przeciw wścieklicznie (badanie psa, wywiad, wystawienie zaświadczenia i ewentualny wpis do paszportu dla zwierząt towarzyszących wraz z wprowadzeniem go do systemu informatycznego oraz koszt zużytych materiałów) jest różna w poszczególnych zakładach leczniczych dla zwierząt. Z naszych informacji wynika, że całkowity koszt tej procedury kształtuje się w granicach 40,00 – 60,00 zł (dane orientacyjne).

Oдноśnie „skuteczności/czasu trwania odporności po takim szczepieniu” ze względu na bardzo duże różnice we wskazaniach producentów w tym zakresie, przesyłam w załączeniu charakterystyki produktów leczniczych („ulotki”, w których wskazane są powyższe dane) trzech przykładowych szczepionek przeciw wścieklicznie dopuszczonych do stosowania w Polsce.

Z poważaniem,

PREZES
Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej

lek. wet. Marek Mastalerek

Do wiadomości:

1. Tomasz Grodzki – Marszałek Senatu RP

Załączniki:

1. Stanowisko/Apel w sprawie obawy przed masową epidemią wścieklizny w Europie z powodu wojny w Ukrainie.
2. Uchwała nr 68/2016/VI Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej z dn. 30 marca 2016 r. w sprawie projektu nowelizacji ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.
3. Charakterystyki trzech przykładowych szczepionek przeciw wściekliźnie dopuszczonych do stosowania w Polsce.